

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre . . . . . 6.— P

Negyedévre . 4.— P

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A korcsmárosipart mielőbb képesítéshez kell kötni

— Aki nem ért a borhoz, ne kapjon italmérési engedélyt. —

— Akinek a bal zápfoga mondja meg, hogy jó-e a bor. —

A *Borászati Lapok* legutóbbi számában Braun Jenő szőlőbirtokos „Igy is vásárolnak bort...” cím alatt az alábbi mulatságos esetet írta meg. Mint olvasmány a történet humoros, de hogy megtörtént, szomorú. Szomorú pedig azért, mert kitűnik abból, hogy olyan egyének kezébe adnak italmérési engedélyt, akiknek halvány sejtelmük sincs arról, hogy a bor jó-e és attól teszik függővé bírálatukat, hogy ha borkóstolás után csikorgog egyik zápfoguk. A megírt történet szerint annak az atyafinak kóstolás közben a bal zápfoga nem csikorgott, így ki mondta a szentenciát: „az úrnak a borai nem jók.” A bibliában olvashatjuk, „hogy léssen sirás-rivás és a fogaknak csikorgatása”, de bizony nem a bor kóstolástól.

Igazat kell adnunk a szőlőbirtokosnak, hogy sajnos, egyes koresmákban szörnyű folyadékot, zavaros, beteg, nyáron ecetes bort tesznek az ember elé. Hogy ez a borértékesítés rovására megy, az is kétségtelen. De ezen hogyan lehet segíteni? Csak úgy, ahogy Országos Szövetségünk számtalan beadványban felhozta: *A koresmárosipart is képesítéshez kell kötni és aki nem végezte el a borkezelési tanfolyamot, annak ne adjanak italmérési engedélyt!* Sőt tovább megyünk, az a vendéglős, aki a mestervizsga alkalmával ebből a tárgyból nem rendelkezik kellő képzettséggel, kötelezni kellene a borkezelési tanfolyam elvégzésére és csak aztán jelentkezhet pótvizsgára.

A borkezelési tanfolyam elvégzése nem jár oly rettenetes nehézséggel. Két hét alatt kellő figyelem és szorgalom mellett Budafokon bárki elsa-

játhatja a legszükségesebb alapismereteket.

Itt közöljük a cikket, amelyben úgy látszik a bohócszerepet „a községi koresma felelős üzletvezetője”, talán jobban mondva italmérési megbízottja vitte.

„Szőlőgazdaságomat nemrégiben egy borbevásárlási bizottság szerencsétlenül meg látogatásával, hogy egy községi koresma megbízásából 100 hl bort vásároljon. A borvevő, sajnos, manapság igen ritka vendég, természetesen illő reverenciával fogadtuk őket. A bizottságnak három tagja volt és pedig két képviselőtestületi funkcionárius és a községi koresma felelős üzletvezetője. Megfelelő megvendéglésük után következett az ünnepélyes borkostoló.

Elsőnek bemutatásra került egy 11.4 Malligand-fokú új *kövidinka* bor. A bizottság tagjai szakértelemmel kóstolgatták, megforgatták a bort szájukban, majd egyhangúlag kijelentik: a bor elég jó. A koresmavezető úr egy nagyobb poharat kér, melyet színiültig megtölt a kövidinka borral, majd zsebéből ünnepélyesen előhúz egy rövid hasas fatokot és kihúzza belőle a *Wagner-fokolót*. Ünnepélyesen elhelyezi a borban, a pillantások megfeszülnek, a fokoló táncol, majd megáll. Ünnepélyesen kihirdetik az eredményt: *a bor négy fokot húz!* A bizottság véleménye szerint ugyan fokolójuk igen „szigorú”, de erősebb bort kérnek, legalább 6 fokosat. Következik egy másik bor bemutatása: *ezidei bánáti rizling*, melynek Malligand-foka előzőleg 11.8-at mutatott. Kóstolónál körben forog a bor, megismétlődik az előbbi jelenet, a bor határozottan jobban tet-

szik, kicsit édeskes is, majd előkerül ismét a Wagner-fokoló. Általános konsternáció, eredményki hirdetés: *a bor nullát húz!* Megdöbbenő fejcsóválás, hiba van a bor körül, *jobb bort követelnek*, következnek a harmadik bor megkóstolása: *12½ Malligandos ezidei olasz rizling*, legalább egy ki nem erjedt cukorfokkal. Újbold körülfogor a pohár, a bor igen izlik, tisztazamatú, édeskes. Megelégedett pillantások, ez igen, ez már bor! Az üzletvezető ur előveszi a Wagner-fokolóját, belehelyezi a borba, feszült figyelem. Megdöbbenéstunató fejcsóválás: *a bor alig húzott nullát!* Bizottság teljesen zavart, nem ismeri ki magát, nem tud határozni, összebujaok üzletvezető úr esküdjök fokolójára, majd kihirdetik az eredményt, hogy a után helyben dönteni nem tudnak, bormintákat kérnek, majd otthon eldöntik a kérdést. Hiábavaló volt minden magyarázat, mely a Wagner-fokoló haszontalanságát igyekezik bizonyítani, hiába ajánljuk fel a borkak előttük eszközlendő Malligand-fokolását, a határozat megdönthetetlenül úgy szól, hogy majd otthon döntenek. Magyaránom sem kell, hogy a borvásárlás dugabádolt és amint később egy véletlen folytán megtudtam, egy vékony, híg, zamat nélküli bort vásároltak, mely azonban fokolójukon 7 fokot „húzott.”

Alig van szőlőgazdatársam, ki ne lett volna már tanuja hasonló jelenetnek a Wagner-fokolóval. Mégis el kell mondanom hogy ennél sokkal talánulságosabb, cifrább esetet.

Az 1934. év, mint köztudomású, a kiváló borok évjárata volt. 13-14 Malligandos-borok, sőt 15 fokosak is találhatók voltak az Alföld bármely községében. Ebben az évben történt meg velem a következő bevásárlási jelenet. Megjelent nálam egy koresmáros, kinek egy 13 Malligandos édes bort adok kóstolóra. A koresmáros beledugja a borba Wagner-fokolóját; a bor 2 fokot húzott. Nem értette a koresmáros,

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

hogyan lehet az, hogy a szomszéd szőlősgazdánál nemrégiben ennél sokkal gyengébb bort vett s az 6 fokot hűzött, nálam a jobb pedig csak 2 fokot! Következett kóstolóra egy 14 Malligand-fokú kifejezetten édes, szinte esemegebor jellegű bor kóstolása. Kóstoló után beledugja a borbá a koresmáros fokolóját: a bor újból csak 2 fokot hűz. Kimondja a szentenciát: a bor nem megfelelő. Erre én kuriuzomból egy kis hordó 15.6 Malligand-fokú, egész kiváló, 20 évben egyszer alig előforduló minőségű bort nyújtok át kóstolóra és im-e a bor a Wagner-fokolon nullát hűzött! Gondoltam, hogy a koresmárost meg tudom győzni a Wagner-fokolójának teljesen hasznavehetetlen voltáról, azonban hiába való volt minden fáradozásom, sőt vitaközös közben annak a véleményének találtam kifejezést adni, hogy a bor azért hűz ilyen „keveset”, mert a bor meg van szeszelve.

Nem mondom, nem túlságosan barátságosan fogadtam ezt a kijelentést, de valahogy még birtam idegekkel ezt a kritikát is, míg végre koresmárosunk eképpen szólal meg: „Meg-

mondom az úrnak egész őszintén a borairól a véleményemet: nekem van egy bal zápfogom, ha borkóstolás közben ezen bal alsó zápfogom csikorog, akkor a bor nem jó. Miután mind a három bornál a bal alsó zápfogom csikorogott, tehát az úrnak a borai nem jók.” Imigyen szolt a koresmáros. Elképzelhetőleg elvesztettem türelmemet, az ezután következő jelenetet az olvasó fantáziájára bízom...

A fenti dolgok ugyan mulatságosoknak tűnhetnek fel laikus emberek előtt, de a dolog lényegét véve, a borértékelés szempontjából bizony nagyon-nagyon szemorító dolgok ezek! Italmérsi jogrendszerünk a szaktudást, anyagi megbízhatóságot nem mindig veszi figyelembe, midőn a kimerő jogcsitványokat kiadja és mi, sajnos, ki vagyunk szolgáltatva hasonló „szakértő”-nek. Talán itt a magyarázata, hogy miért találunk egyik-másik falusi koresmában egész poesék minőségű bort, talán ezekben is rejlik annak a magyarázata, hogy a borfogyasztási fejkvóta nálunk, kiváló berrnőségeink dacára, bizony elég alacsony!

Az alkalmazottak munkaidejéről, fizetéséről és szabadságáról szóló törvény végrehajtási utasítása

A Budapesti Közlöny jan. 31-iki számán özi az iparügyi miniszternek a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937:XXI. törvényeknek az iparban (kereskedelemben), valamint a bányaszatban és a kohaszatban végrehajtása tárgyában kiadott rendeletét.

A rendelet első fejezete — egyes kivételekkel — szabályozza az említett gazdasági ágakban foglalkoztatott tisztviselők munkaidejét. A munkaidő a törvény rendelkezéseinek megfelelően napi nyolc, heti negyvennyolc óra. A rendelet biztosítja a tisztviselők hétfégi pihenőjét és megállapítja azokat a kivételeket, amelyekben a tisztviselőket az említett időn túl is szabad foglalkoztatni.

A rendelet második fejezete azokat a szabályokat tartalmazza, amelyek szem előtt tartásával a legkisebb fizetések és munkabérek meg kell állapítani.

A rendelet harmadik fejezete az évenkénti fizetés szabadságról szól. Az alkalmazottakat ugyanannál a munkaadónál eltöltött egyévi folytonos szolgálat után évenként hat munkanapra terjedő fizetés szabadság illeti. Egyelőre ki vannak véve azok az alkalmazottak, akik olyan kisiparos vagy kiskereskedő alkalmazásában állanak, aki állandóan legfeljebb

két alkalmazottat foglalkoztat. A szabadságidő tartama a munkavállaló munkaköréhez és az eltöltött időhöz képest a következő években növekedni fog és pedig a munkás és iparossegédé tizenkét, a művezetők és kereskedősegédéké tizennyolc napig, tisztviselőké huszonnégy munkanapig. A rendelet szabályozza, hogy mikor kell a szolgálatot folytonosnak tekinteni és a szabadság megadásának egyéb részleteit.

A rendelet negyedik fejezete a munkaviszonyra vonatkozó rendelkezések végrehajtásának ellenőrzése érdekében lehetővé teszi, hogy az iparügyi miniszter miniszteri biztost nevezzen ki és a törvényhatóságokban az érdekelt munkaadók és munkavállalók bevonásával ellenőrző bizottságokat állítson fel.

Azok a rendeletek, amelyek egyes iparágakban a munkaidőt eddig megállapították, valamint a munkaberrmegállapító határozatok továbbra is hatályban maradnak. Azoknak az alkalmazottaknak munkaideje szabályozására pedig, akiknek munkaidejét eddig még nem szabályozták, rövidesen sor kerül, a vonatkozó rendeletek már előkészítés alatt állanak. A rendeletnek iparunkra vonatkozó részleteit lapunk mai számában a 4. oldalon közöljük.

Veszprémben,

a győr—balatonfüredi főútvonal mellett egy harmincéves

VENDEGLŐ

kiöregedés miatt eladó. Kibővített joggal a MOVE sportpályára. Három vendégszoba, három lakoszoba és összes melléképületek. — Cím: Horváth István Veszprém, Füredi-telep 23.

A nyúlósodás és egériz

Irta: Requinyl Géza

m. kir. kísérletügyi főigazgató.

A nyúlósodás, ez a régóta ismert betegség abban nyilvánul, hogy a bor palackból való lassú öntéskor nem szakad szét cseppekre, hanem mintegy fonalat alkot s zajtalanul esurog az alája tett edénybe. A betegség előrehaladottabb szakában a bor úgy ömlik ki a palackból, mintha friss tojásfehérjét öntenék, tehát nyálkás esomókban. Ha a nyúlós bort palackban rázzuk, akkor olajos, később kesonnyas állományúnak látjuk. A nyúlósodásnál többen észleltek szénsavfejlődést is. A bor színe rendszerint nem változik meg, azonban többnyire opálosan zavaros lesz. A bor íze bgyadt s nyálkászerű, a zamat azonban többnyire nem szenved. A nyúlósodás nem veszélyes betegség, mert a nyúlós borok úgy megjavíthatók, hogy a bornak sem íze, sem zamata nem változik meg.

A nyúlósodásra a fiatal borok hajlamosak és pedig leginkább a lágy és kevés esersavtartalmú fehérborok, ha a levegőtől el vannak zárva és későn fejtetnek. Könnyen nyúlósodnak a korán lepalackozott újborok. Hogy a vörösbor kevésbé hajlamos a nyúlósodásra, az nemcsak magasabb esersavtartalmának tulajdonítható, hanem készítmódjának is, amennyiben jobban érintkezik a levegővel, mint a fehérbor. A nyúlósodást előidéző ismeretlen baktérium ugyanis anaerob, tehát csak a levegőtől elzárt bor nyúlósodhat meg. A nyúlósodás melegebb pincében gyakoribb ugyan, de Nessler 6 C fokon is észlelte. A szerző maga is többször észlelte, hogy 4—6 C fokú helyiségben a lepalackozott újborok megnyúlósodtak. Sok alkohol is gátolja a nyúlósodást.

A nyúlósodást baktériumok idézik elő, amelyeknek kitenyésztése még nem sikerült.

Ami a nyúlósodást okozó anyagot illeti, annak összetétele nem ismeretes, mert nem lehet elkülöníteni. Némelyek szerint fehérjéből, mások szerint cukorból keletkezik. Ismét mások szerint a sejtfa nyálkásodik el.

A nyúlósodás a legtöbb kutató szerint a még cukrot tartalmazó s zsen-

Kérjük az előfizetési díjak szives beküldését!

METROPOLE SZALLODA

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI UT 58. SZÁM

Modern, kényelmes, olcsó. Pálinás híru konyha.
Cigányzene, Jazz-Band, Tánc.

savval telített borok betegsége s így a tökéletlenül erjedt borok nyúlósodnak meg legkönnyebben. Osterwalder szerint a nyúlósodás az almasavbomlás következményének tekinthető.

A mustot nyúlósíthatja a Meissner-féle nyálkaelesztő és a Dematium pulvulus is.

A nyúlósodást megelőzhetjük gyors és tökéletes erjesztéssel, korai és nyílt fejtéssel kénezett hordóba. A már nyúlós bort meg kell levegőztetni (szórórozsán át való fejtés kádba s nyírfa-seprővel való korbácsolás). Az anaerob baktériumok nem fejlődnek tovább s a nyálkaanyag szétszakad. A bort azután megderítjük cersavval és zselatinnal vagy spanyolfölddel. Utána a bort kénezett hordóba fejtjük.

Az egériz már egyike a legkellemetlenebb és legmakacsabb borbetegségeknél. A bor sajátosság, az egérhúgyra emlékeztető szagú s ízű lesz, amely iz különösen a lenyelés után kellemetlen, gyakran olymértékben, hogy a bor teljesen ihatatlanná válik. A bor színe és tisztasági foka rendszerint nem változik.

Az egériz oka ma is ismeretlen. Windisch szerint egérizre hajlamosak azok a gyenge és lágy borok, amelyek túlságosan melegen erjednek, vagy későn fejtetnek le a seprőről, amely már bomlani kezd. Ő mutatja ki, hogy az egérizű borokban ecetsav is van, amely nem származik acetbaktériumoktól, mert a levegőtől elzárva keletkezik. Müller-Thurgau és Osterwalder baktériumok hatásának tulajdonítják az egériz s feltételezik, hogy a Bact. mannitopoeum okozza a gyümölcscukor és a nádeukor elbontása által. Hogy az egériz a cukor terméke, azt mutatja az a körülmény, hogy nádeukorral való áterjesztéssel és a pezsgőgyártásnál gyakran mutatkozik az egériz.

Az egériz megelőzhetjük a tisztaságon kívül tökéletes erjesztéssel, korai fejtéssel és hűvös pincével. Gyógyítása nehéz. Néha fejtés, szellőztetés és kénezett hordóba fejtés segít. Gyökerebben csak faszénnel vagy eponittal javítható, de a zamat elvesz. Ezért utána házasítani kell a bort. Az erősen egérizű borból csak silányabb minőségű párlatot lehet készíteni.

Kisipari hitelakció

Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara kerületében működő bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciójába az 1937. év végéig 34 város és község kapcsolódott be.

Az akció során 4750 iparosnak 680.000 pengő és 2850 kereskedőnek 305.000 pengő, összesen tehát 7600 személynek. Budapesten 4300-nak 985.000 pengő — Budapesten 536.000 pengő — összegű kölcsönt folyósítottak.

A folyósított összegekből esedékessé vált 808.000 P — Budapesten 435.000 pengő —, ténylegesen visszafizetésre került 599.000 pengő — Budapesten 319.000 pengő —, tehát az esedékessé vált összegeknek 74%-a — Budapesten 73%-a. — Természetesen az eddig még vissza nem fizetett összegek nem vesz-

tek el, hanem azok visszafizetése az igénybevevők részéről elkésvé, vonta-tottabb ütemben folyik.

A folytonos fejlődést igazolja az a körülmény, hogy amíg az akció megindulásakor — 1934-ben — a visszafizetési arányszám 45% volt, addig az most 74%-ban jelölhető meg.

Újabb közületek bekapcsolódása és a már bekapcsolódottaknál a megszavazott keretösszegek felemelése folyamatban van.

Az akció létesítése és fejlesztése folytán a beszerzési, illetőleg termelési kölcsönök hiányát érző, bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedő-társadalom legalább egy hányadának ilyenirányú igényei kielégíthetőek.

A- és D-vitamint tartalmaz a champignon-gomba

A természet szabad ölen, a nyirkosabb erdőkben, erdővel zárt füves réteken egész nyáron keresztül sokféle gomba tenyészik, amelyek közül igen sok fajta ehető. A szakemberek szerint az országban előforduló föld felet termő gombafajok száma háromszázra tehető. Ezenkívül azonban sok fajta terem a föld alatt is. A sok fajta gomba között az eligazodás rendkívül nehéz. Innen van az az évenként előforduló sok mérgezési eset is, amelyek közül már nem egy halállal is végződött. A gombafajok sokasága miatt olyan izletes és jó gombát kerestek, amelynek tenyésztése a legkönnyebb és emellett minden időben, az évszakoktól függetlenül természet-hető. A szabadban termő, ehető gombák ugyanis csak természetük idején, tehát nyáron és kora ősszel kerülhetnek friss állapotban a háztartásokba, télen ellenben csak szárított állapotban használhatók. Állandó természet-re legalkalmasabb a csiperke, illetően a champignon gomba. Több más gomba is tenyészhető mesterségesen, azonban egyiknek a természeté sem olyan könnyű, mint a csiperkéé. Ezért terjedt el annyira s ezét ajánlható különösen a vidéki háztartásokban a champignon természeté. Kevés fáradtsággal, kis befektetéssel ez az izletes, fűszeres ízű gomba, amely sok étel, sült, mártás és leves készítéséhez használható, amely ételünk változatosságát fokozza, télen is rendelkezésünkre állhat.

A champignon nem más, mint a mezőkőn is növe csiperke gombának, tudományos nevén a *Psaliota* vagy *Agaricus campestris*-nek változata. A csiperkegombát már a régi népek is ismerték. A római inyesek nagyra becsülték pompás ízét. Neró császáról feljegyezték, hogy a csiperkét az istenek ételének nevezte. A csiperke mesterséges nevelését a franciák honosították meg. A franciáknál leg-egyszerűbb elkészítési módja az, hogy friss vajban megpárolják, kevés citromlével meghintik és úgy fogyasztják. Mondják, hogy a gomba sokkal jobb ízű és illatosabb is, ha vaj helyett ökörfaggyúban párolják. A csiperkegomba a legújabb vizsgálatok szerint tekintélyes mennyiségű A- és D-vitamint tartalmaz. A gazdag D-vitamin tartalom táplálkozás fiziológia szempontból azért is fontos, mert hiszen sok gyümölcs- és zöldségfélében nincs D-vitamin. A csiperke ezenkívül elég jelentékeny mennyiségben tartalmaz lecitint is.

A csiperkegomba vagy a champignon természetéhez nem kell különösebb berendezés, csak alkalmas helyi-

Figyelje a szelvényt!

DIJTÁRGY-SZELVÉNY

→ 138 ←

Ha számmeljelést talál a kockában, úgy Ön igényelhet egy művészi olajportrét, modell vagy fénykép után, 40×50 cm nagyságban, elsőrangú kiállító művésztől.

Ily portré rendes ára P 200.— Számjelzés díjtárgy-szelvényünk ellenében csak a díszes képkeret stb. készí-
adásokért fizetendő P 20.—

Portré helyett más műtárgyat is választhat a számjelzéses szelvényre, leg-
feljebb P 200.— értékben, de a képkeret ár stb. készíkiadás ez esetben is meg-
térítendő.

P 1.— kezelési költség csak akkor fizetendő, ha a díjtárgy-szelvény 30 nap
után lesz beváltva. 6 hónap elmúltával minden igény elvesz.

Beváltási hely: Pannónia Művész-Otthon, Budapest, VIII. Kisfaludy u. 23/b.
Telefon: 344-673. Nyitva 12—6 óráig.

ségre, megfelelő és jól elkészített istállótrágyára és megbízható helyről beszerzett gombacsírára van szükség. A helyiség lehet pince, istálló, kamra, üvegház, jól befedhető melegágy, esetleg erre a célra félig a földbe ástott burgonya- vagy jégveremszerű helyiség és csak az a fontos, hogy valamennyi hely sötét, főképpen száraz, egyenletes, körülbelül 13–18. C. fok hőmérsékletű legyen. Ha a gombatermesztésre alkalmas helyiség elég tágas, akkor ágyasokban természetjük a champignonot, de házsiszükségletre dézsában, félhordóban, esetleg polcra vagy állványon is termesztetünk. A dézsa vagy a félhordó fenekébe lyukakat fúrunk, majd a fenekére 4–5 cm vastagon földet rakunk s erre kerü, a megfelelően elkészített trágya, a dézsa vagy a hordó kétharmad részéig.

A dézsába vagy a hordóba rakott trágyába egy faekkel öt-hat cm mély lyukakat csinálunk 15–20 cm távolságban, a lyukakba behelyezzük a diónagyságúra aprított gombacsírárt, ezt trágyával letakarjuk és kissé ledöngöljük. A gombacsíra a magkeskedésekben szerezhető be, ahol esomagtalan rendszerint téglalakban árulják. A téglalakban kapható csírának fehéres színűnek, illetően fehérszínű fonallakkal, úgynevezett miliciummal átszóttaknak kell lennie és gombaszagot

kell árasztania. A csíra berakásától számítót néhány napra a miliciumok a csírából a trágyába hatolnak és amikor azt tapasztaljuk, hogy a trágya már fehéresszínű bevonatot kapott, akkor a trágyát vékonyan behintjük homokkal, hogy a kifejlődő gomba tisztal egyen. A dézsában levő trágyát időnként kevés langyos sáletromos vízzel ajánlatos megpermetezni. Ha húsz nap alatt a csírafonalak nem terjednének el, akkor újabb trágyát rakjunk a dézsába vagy a félhordóba, mert vagy túlmeleg vagy pedig hideg volt az előbbi trágya s így a miliciumok vagy elpusztultak vagy nem tudtak kifejlődni. A csíra berakása után hat-nyolc hét múlva jelennek meg az apró gombák, amelyek öt-nyolc nap alatt megnőnek. A megnőtt, de még szét nem terült gombákat kiszedjük, még pedig csavarintással, hogy a miliciumokat nagyon re szaggassuk szét. A keletkezett gödröskéket földdel vagy homokkal betömjük. Amikor már megkezdtek gombák szedését, ugyanakkor újabb dézsát vagy félhordót rakunk meg trágyával, illetve csírával és így elérhetjük azt, hogy háztartásunkban állandóan lesz friss, sokféleképpen felhasználható champignon-gombánk.

(n-n)

Csak **Halász kabátot, ruhát viseljük!**

Nívója magas! Ára alacsony!

HALÁSZ DEZSŐ
női divatháza, Rákóczi út 54.

(2) Ha az (1) bekezdés alá eső üzemban az alkalmazottak megállapított munkaideje a hétnek egy vagy több napján tíz óránál rövidebb, a munkaidőt a hétnek más napján legfeljebb tizenegy órára fel lehet emelni. A munkaidő azonban ezekben az esetekben sem lehet több heti hatvan óránál.

(3) Ha az alkalmazott a hétnek egy vagy több napján anélkül, hogy tíz óránál rövidebb lett volna a megállapított munkaideje, tíz óránál rövidebb időn át végzett munkát, a munkaadó az elmaradt munkaórák pótlását ki-vánhatja, azonban csak ugyanannak a hétnek más napján vagy napjain vagy a következő hétnek egy vagy több napján. A felemelt munkaidő azonban ebben az esetben sem terjedhet napi tizenegy órán túl.

3. § (1) A 2. § (1) bekezdése szerint megengedett munkaidőn túl, legfeljebb további egy órán át szabad foglalkoztatni a személyzetnek azt a részét, amely a munka megkezdése előtt vagy befejezése után előkészítési, karbantartási és tisztogatási munkát vagy pedig olyan munkát végez, melynek elvégzésétől függ a munkának a következő munkanapon akadálytalan megkezdése (világító, felvonóművek, gépek és egyéb üzemi berendezések, munkaeszközök előkészítésére, tisztítására, nyersanyagok előkészítésére, illetőleg elrakására, a helyiségek tisztítására irányuló és még hasonló munkák).

(2) A munkaidőnek az (1) bekezdésben alapuló meghosszabbítása alatt a személyzetnek azokat a tagjait, akikre a munkaidő meghosszabbítása kiterjed, csak az (1) bekezdésben említett munkával szabad foglalkoztatni.

(3) Azt, aki 18-ik életévét még nem töltötte be, továbbá a női alkalmazottakat az (1) bekezdés alapján a 2. § (1) bekezdése szerint megengedett munkaidőn túl nem szabad foglalkoztatni.

4. §. (1) A jelen rendelet szempontjából azt az időt, amelyet az alkalmazott az üzemban (munkahelyiségben) és az ahhoz tartozó iroda, raktár, pin-

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery ucca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

*

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest, IX, Ferenc körút 57. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9–4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen csatolandó.

#

Előleges jelentés.

Szövetségünk március hó második felében — a Mezőgazdasági Kiállítás és Állatvásár alkalmával — Budapesten tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlésre jövő vidéki kartársak 50 százalékos utazási kedvezményt vehetnek igénybe.

Felkérjük a Szövetségünkhez tartozó ipartársulatok, szakosztályok, szakcsoportok, egyesületek, valamint az egyéni tagokat is, akik tagsági díj fizetési kötelezettségeiknek nem tettek eleget, szíveskedjenek az esedékes tagdíjátalányt, illetve tagsági díjat e hó végéig Szövetségünk folyószámlájára befizetni.

TERVEZET

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter .../1938. K. K. M. számú rendelete a szállodákban, (szállókban, hotelekben, penziókban) fogadóknak, vendéglőkben, kávéházakban, kávétermekben, tejjócsarnokokban és korcsmákban foglalkoztatott munkavállalók munkaidejének szabályozása tárgyában.

A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937:XXI. tc. 3., 4. és 18. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. A szállodákban (szállókban, hotelekben, penziókban) fogadóknak, vendéglőkben kávéházakban, kávétermekben, tejjócsarnokokban és korcsmákban foglalkoztatott alkalmazottak tekintetében az 1937:XXI. tc.-nek munkaidőre vonatkozó rendelkezései 1938. évi .....hó.... napján hatályba lépnek.

2. § (1) A szállodákban (szállókban, hotelekben, penziókban), fogadóknak, vendéglőkben, kávéházakban, kávétermekben, tejjócsarnokokban és korcsmákban alkalmazott személyzetet választásos munkaideje — az alábbi kivételeket nem tekintve — a munkaközi szünetek beszámítása nélkül, huszonegy óra alatt tíz óránál és hetenkint hatvan óránál hosszabb nem lehet.

Fellner Béla t.ú.v.

Elő belvárosi szálloda, vendéglő és kávéházi személyzetek közötti iroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI UCCA 2.

ce vagy más helyiségben munkára készenlétben tölt, vagy amely idő alatt a munkaidőbe be kell számítani.

5. §. (1) Az alkalmazottnak napi munkája befejezése után legalább tíz egymásra következő órai meg nem szakított pihenő időt kell biztosítani

(2) Minden alkalmazottnak hetenkint egyszer az (1) bekezdés szerint adandó tíz órai pihenő időt követően huszonnégy órai meg nem szakított pihenő napot kell adni. A pihenőnapot megváltani nem szabad.

(3) Azoknak az alkalmazottnak, akik a munkaadótól élelmezést kapnak, a munkaadó a pihenő napra járó élelmezés ellenértékét köteles készpénzben megfizetni.

(4) A pihenő napon az alkalmazottnak szaktávógó munkát végeznie nem szabad.

6. §. (1) A munkaadó a 2. §-ban megállapított munkaidőt az elkerülhetetlenül szükséges mértékben meghosszabbíthatja:

1. erőhatalom, vagy elemi csapás elhárítása, vagy következményének megszüntetése,

2. nyersanyag, egész- vagy félgyártmányok romlásától való megóvása,

3. üzemi gépek vagy berendezések sürgős szükségessé javítása,

4. hatósági rendelkezés folytán szükségessé vált, előre nem látott sürgős munka elvégzése érdekében.

Felteve, hogy olyan munkáról van szó, amelyet a 2. § értelmében megállapított munkaidőn belül kisegítő munkakerék alkalmazásával sem lehet elvégezni.

(2) A munkaidő ily meghosszabbítását a munkaadó köteles a munkaidő meghosszabbításának kezdő időpontjától számított huszonnégy óra alatt az elsőfokú iparhatóságnak bejelenteni. A bejelentésben a munkaidő meghosszabbítását indokolni kell és az (1) tekezdés 4. pontja esetében csatolni kell a hatósági rendelkezés másolatát. A bejelentés ajánlott levélben postára adását a bejelentés megtételének kell tekinteni.

7. §. (1) Túlmunkának kell tekinteni — a 2. § (3) bekezdése alapján végzett munka kivételével — a heti hatvan órán túl végzett munkát,

(2) A túlmunkát a munkaadó a rendes munkaidőre eső óradíjnal — a százalékos részesedést is számításba véve — legalább 25 százalékkal magasabban köteles díjazni.

8. §. (1) Az alkalmazottnak munkaközben pihenésre és étkezésre megfelelő időt kell adni. Ha a munkaidő kilenc órát meg nem halad, legalább 15 óra, kilenc óránál hosszabb munkaidő esetében legalább egy óra munkaközi szünetet kell adni.

(2) A munkaközi szünetet részletekben is lehet adni, azonban a munkának negyed óránál rövidebb megszakítása munkaközi szünetnek nem tekinthető.

(3) Az alkalmazott a munkaközi szü-

net tartama alatt a munkahelyet elhagyhatja.

9. §. (1) A munkaidő kezdetét és végét, a munkaidő meghosszabbítása esetében — a 6. §. (1) bekezdésének 1. és 3. pontjában említett esetek kivételével — a meghosszabbított munkaidő kezdetét és végét, a meghosszabbítás okát, továbbá a munkaközi szünetek tartamát munkaidőrendként olvashatóan olyan helyen kell közzétenni, ahol azt minden alkalmazott könnyen láthatja.

(2) Amennyiben az alkalmazottak munkaidőbeosztása nem azonos, a munkaidőrendben az alkalmazottak felsorolásával a reájuk érvényes munkaidő kezdetét és végét, valamint munkaközi szüneteiket külön fel kell tüntetni. A munkaidőrendnek azt a részét, amely az egy-egy helyiségben foglalkoztatott alkalmazottakra vonatkozik, a munkaadó az illető helyiségben is köteles állandóan kifüggeszteni.

10. §. (1) *Semmis minden olyan megállapodás* amellyel az alkalmazott a jelen rendeletben foglalt rendelkezésekből *folgy jogáról lemond vagy amely ezeknél a rendelkezéseknél az alkalmazottra hátrányosabb.*

(2) A jelen rendeletben foglalt rendelkezések annyiban nem érintik a tőlük eltérő más jogszabálynak, szokásnak, szerződésnek vagy megállapodásnak hatályát, amennyiben az az alkalmazottnak a jelen rendeletben foglaltnál kedvezőbb helyzetet biztosít.

11. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1937:XXI. tc. 16. §-ába ütköző kihágást követi el és az ott meghatározott büntetéssel büntetendő a munkaadó, illetőleg az üzlet, üzem vagy vállalat felelős vezetője, ha nem

**Szép abroszok, szalvéták
Édénytörlek, konyharuhák stb.
Függöny és bútorkarntonok
új mintákkal**

KLEIN ANTAL
dívatházában, VII, Király u. 49.
olcsón vásárolhatók.

tartja meg az 1937:XXI. tc. alapján kiadott rendeletnek a rendelkezéseit, vagy alkalmazottat azért, mert az említett rendelkezéseken alapuló jogát érvényesíti, elbocsát, vagy elbocsátással fenyeget.

12. §. (1) A jelen rendelet rendelkezései az 1. §-ban felsorolt vállalatokban foglalkoztatott összes alkalmazottra vonatkoznak, a konyhában alkalmazottakat, tisztogatást végzőket, a kapusokat, a felügyeleti és őrszolgálatot ellátó egyéneket sem véve ki.

(2) A jelen rendelet rendelkezései az 1. §-ban felsorolt vállalatokban alkalmazott tisztviselőkre csak annyiban nyerne alkalmazást, amennyiben közreműködésük az üzem folytatásához nélkülözhetetlen, egyébként ezekre a tisztviselőkre a 3000/1938. Ip. M. számú rendeletnek a tisztviselők munkaidejét szabályozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) *Az 1. §-ban felsorolt vállalatokban foglalkoztatott családtagok a többi alkalmazottal egyenlő elbírálás alá esnek.*

(4) abban a kérdésben, hogy valamely alkalmazott a jelen rendelet hatálya alá esik-e vagy sem, az iparhatóság határoz.

13. § A jelen rendelet az 1938. évi március hó .... napján lép hatályba. Felkérjük a Szövetségünkhöz tartozó szakmai alakulatokat, hogy a rendelet tervezetre észrevételeiket február 22-ig elnökségünkkel közöljék.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Az adóhivatalok az érdekképviseletek adatait is kötelesek figyelembe venni.

Érdekes újításokat tartalmaz az 1938. évi adókievetés szempontjából a pénzügyminiszternek az elmúlt hét folyamán kiadott rendelkezése. A rendelet ugyanis a legnagyobb körültekintést írja elő a pénzügyigazgatóságok számára a földbirtok és az ipari jövedelmének megállapításánál. A gazdák és az iparosok már évtizedek óta elégedetlenek az adókievetéssel, a beadványok egész légióját intézték a kormányhoz és ennek a szívós munkának az eredménye a mai rendelet.

A nagybirtokok és középbirtokok jövedelmének felbecsülésénél a valóban elért jövedelmet kell kiemelni és ezt az adózók sajátos viszonyainak megfelelően számbavenni. A pénzügyigazgatóságok kötelesek a gazdasági felügyelőségeket megkeresni, hogyha valamely község területén a viszonyok nem egyformák.

Az ipar, a kereskedelem és a háztalajdon adójának kimunkálása terén

a pénzügyminiszter a régi rendelkezéseket hagyta érvényben azzal, hogy az ipar adóalapjainak megállapításánál az érdekképviseletek véleményei mindenkor figyelembe veendők.

Nagyon figyelemreméltó a pénzügyminiszteri rendelkezésnek az a része, amely a rögzített adóalapoknak újabb megállapításáról intézkedik. A rendelet szerint figyelmeztetni kell az adóhivatalokat, hogy csak azoknak a rögzített adóalapoknak újbóli megállapítását vegyék tervbe, amelyeknél határozott kivétési adatok állanak rendelkezésre.

KREIBICH-IRODA

Az ország legnagyobb és legrégebb szállodai, vendéglői és kávéházi főpincérei és az összes személyzet elhelyező irodája
Alapítva 1895. évben.

**Cím: BUDAPEST,
IV, MOLNÁR UCCA 12. SZÁM
Telefon: 185-466.**

Ebből a szempontból konkrét adatnak számít az érdekképviseletek által az adózók jövedelmezőségének az emelkedésével kapcsolatosan nyújtott szakvéleménye is.

Korlátozzák a női kiszolgálást.

Kecskeméti tvh. város rendőrhatalósága a múlt hó 5-én eltiltotta a női pincérek alkalmazását és az alkalmazásban volt női személyzetnek január hó 6-án a várost el kellett hagyni. A rendőrhatalóság a női kiszolgálás ügyét úgy kívánja rendezni, hogy 6-7 üzletben korlátozott számban átmenetileg engedélyezi a női kiszolgáló személyzet alkalmaztatását, ezt az engedélyt azonban a legkisebb szabálytalanság, vagy erkölcsatlenség elkövetése esetén megvonja.

Értesülésünk szerint, az eucharisztikus kongresszus alkalmával, a női kiszolgáló személyzet alkalmaztatását a hatóságok erősen korlátozni kívánják. Ott, ahol nőket kiszolgálásra alkalmazni engedik, ott ezeknek a nőknek rendes hetibért kell fizetni és a százalékban is részesítendő. Vendégekkel való szórakoztatást stb. megtiltják.

A pomázjárásai spóregyletek megszüntetéséről

Január hó 15-én írott közleményünkben megemlítettük, hogy a csillaghegyi ipartestületi elnök magánisztergályából tervelte ki, hogy a járási takarékszövetkezetek központossá. Arról értesítettük, hogy ez a terv nem az ipartestületi elnöktől származott. Az ipartestületi elnök, ki tisztázó erről még január havában önként lemondott, a vendéglőipar ügyeit mindig megértően kezelte, sőt a kontárkérdésben mindenkor tőle teltőleg támogatta a szakosztályt. A központossági terve egész más helyről indult ki. Itt csak azt kívánjuk megemlíteni, hogyha az egyes asztaltársaságok alapszabályait nem hagyják jóvá, akkor olyan asztaltársaság sem működhet, amely magába olvasztja az összes asztaltársaságokat. Csak egyenlő jogok lehetnek.

Pestvármegye alispánja elrendelte, hogy minden egyesület (alakulat), amely vendéglőben vagy korezmában székelt, köteles alapszabályait bemutatni.

Farsangi krónika.

A Magyar Szállodások, Vendéglők és Korezmárosok Országos Szövetsége február hó 17-én tartja Prácer Jánosné úrnő zászlóánya védnökké alá Ujpesten az Apponyi uca 9. szám alatti Szücs-féle vendéglőben táncdal egybekötött családi farsangi estélyét. Kezdeté este 9 órakor. Villamosközlekedés: J és A kocsival.

A Budapesti Szállodások és Vendéglők február hó 23-án a „Britannia” szálló nagytermében lesz megtartva. A bál tiszta jövedelmét jóléti intézmények javára fordítják. A bál kezdete este 10 órakor. Jegyek előre vált-

hatók az ipartestület irodájában, IX. Lónyai uca 22.

A Csepregi Járási Vendéglők, Korezmárosok és Mészárosok Szakosztálya február 23-án a Wagner-féle vendéglő összes helyiségeiben Csepregen tartja jótékony célú táncmulatását.

A Kispesti Vendéglők, Korezmárosok és Kávésok Ipartársulata február 16-án az Általános Ipartestület összes termeiben tartja táncdal egybekötött teastélyét.

A Magyar Szállodások, Vendéglők és Korezmárosok Országos Szövetsége Csepeli Csoportja február hó 22-én este 9 órai kezdettel a Kultúrház összes termeiben zártkörű bált rendez.

A Pestszentlőrinci Vendéglők és Korezmárosok Szakosztályja március hó 1-én húshagyó kedden rendezi Körösi Károly vendéglőjének összes helyiségeiben farsangi táncmulatását.

Üzletvezető nem lehet tagja az ipartestület elöljáróságának.

Felmerült eset kapcsán ebben a kérdésben az IPOK az alábbi álláspontra helyezkedett:

Az ipartestületekről és az Ipartestületek Országos Központjáról intézkedő 1932:VIII. tc. II. §-a utolsó bekezdésének utolsó mondata az ipartestületi tagsági jogok gyakorlása tekintetében aként intézkedik, hogy az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart a kiskorú javára üzi. Ugyanezen törvényhely az ipartestületi tagsági jogok gyakorlása tekintetében előírja, hogy az ipartestületben tagsági joga minden tagnak van, aki az ott felsorolt követelményeknek megfelel, illetve az ipartestületben két évnél nagyobb tagsági díjhátralékban nincsen, szenvedő választó jogot ellenben csak olyan tagnak biztosít, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működési területén saját személyében legalább három év óta képesítéshez kötött ipart üz. A passzív választójogot tehát a törvény elsősorban a saját személyében való iparüzéshez fűzi.

Az adott körülmények közepette a szóbanlévő kémenyeseprő kerületnek a kiskorú javára történő iparüzése folytán a gyám tekinthető iparüzőnek, aki az ipart a kiskorúak nagykoriaká válásáig folytatja. Azok a jogok tehát, amelyeket az idézett törvény hely biztosít, a gyámot, mint iparüzőt illetik meg és nem az üzletvezetőt, akinek a személyét a törvény a szakképzettség ellenőrzésére követeli meg. Ebből következik, hogy az üzletvezető elöljárósági taggá nem választható.

Tiszteletlen magaviselet miatt három hónapra kizárta az I. fokú iparhatóság az iparostanonciskolából.

Példaadó büntetésben részesült egy magáról megfélekedett iparostanuló a tanonciskolai igazgatójával szemben tanúsított tiszteletlen magaviselet

Hirdetmény.

Kiskunlacháza község elöljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező községi nagyvendéglői épületeket folyó évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor a község házában nyilvános szóbeli árverésen 3 évre haszonbérbe kiadja.

Árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elöljáróság.

miatt. A tanonciskolai felügyelőbizottság jelentést tett a magáról megfélekedett iparostanuló esetéről a járási főszolgabíróhoz, mint I. fokú iparhatóság az alábbi véghatározatot hozta:

N. N. .... tanonc, ... lakost, ... községi iparostanonciskola III. osztályának tanulóját, a tanonciskolai felügyelőbizottság javaslatára az iskolából két hónapra — 1938 január 1-től 1938 február 28-ig — kizárom és tanviszonyának tartamát az iskola látogatásának kötelezettsége mellett két hónappal meghosszabbítottam. Ezen véghatározatom ellen a kézbesítést követő naptól számított 15 nap alatt fellebbezéssel lehet élni a vármegye alispánjához, amit nálam kell előterjeszteni, — de véghatározatom erre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

Megokolás. A felügyelőbizottság jelentése szerint N. N. .... tanonc, III. osztályú tanuló, aki született .... ben 192..... hó .... n, X. Y. mester tanonca az igazgatóval szemben osztálylátogatása alkalmával tiszteletlenül viselkedett, felelőssége vonása után pedig kihívón felelve, vele szembezállt. Erről a tanonc mesterét szabályszerű módon, előzővel figyelmeztető értesítésben részesítették, de az iparostanonc még ezek után is arra ragadtatta magát, hogy az őt rendeltetést igazgatóknak, mikor ez a tanterem elhagyására szólította fel, az engedelmességet megtagadta.

Ezért az 1922:XII. tc. 99. §-a alapján, a rendelkező rész szerint határozom és véghatározatom azonnali végrehajthatóságát helyrehozhatatlan kár elhárítása végett kimondtam.

A kávémerésben csak a főhelyiségben szabad kártyázni.

A belügyminiszter konkrét esetekből kifolyólag kimondotta, hogy a kávémérők jogosultak iparengedélyük alapján külön rendőrhatalósági engedély, minden, a törvény által nem tiltott kártyajátékot üzletük helyiségében megengedni. E joguk csak annyiban esik korlátozás alá, hogy a kártyázás céljait szolgáló mellékhelyiségeket a főkapitányságnál be kell jelenteni és az ilyen úgynevezett kártyaszobákban csak akkor szabad játszani, ha azt a főkapitányság engedélyezi.

Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak.

Valamint a vitéségi éremtulajdonosok és tűzharcosok adókedvezményei tárgyában e hó 13-án adta ki a m. kir. pénzügyminiszter az 1938. évi 20.000. számú körrendeletét. E rendeletet a következő számában részletesen fogjuk ismertetni. Most csak röviden közöljük, milyen adókedvezményben részesülnek az igényjogosult személyek: Az igényjogosult terhére kivett földadó, házadó és általános kereseti adó együttes évi összege az 50 pengőnél nem haladja túl, úgy a 100%-os járulékos rokkant 30%, a 75%-os rokkant 20%, a 25%-tól 50%-ig rokkantak, valamint a vitéségi éremtulajdonosok és tűzharcosok 10% kedvezményben részesülnek.

Ha a kivett már előbb említett adó 50 pengőnél nagyobb, de 100 pengő nem haladja túl, úgy az említett sorrend szerint 20, 10 illetve 5%-os kedvezményben részesülnek. Az adókedvezmény azonban nem terjed ki az alkalmazottak kereseti adójára, valamint ennek pótlékaira.

Üzérkedés óvadékkal.

A napilapok arról írnak, hogy zavaros multú egyének áldozatakat keresnek kétes mulató vagy ehhez hasonló vállalatokhoz. Ha azután végig olvassa az ember a névsort, akik „finanszírozzák” a tisztavirágyszerű vállalkozást, meglepődve látjuk, hogy főpincérek, főleg vidékről jött főpincérek, akik hosszú éveken át néhány ezer pengőt összekuporgattak, szemrebbenés nélkül oda adják az ilyen lyukaskezü alakoknak, kiknek egyéni hitelük — a priuszról nem is beszélve — a nullával egyenlő. Felülnek az olyan meséknek, hogy óriási keresetük lesz. Nemrégben a rendőrség lefűlt egy ilyen alakot, ki szerencsétlenül áldozatainak pénzét elherdálta. Most a fogdában várja sorsát. Sovány vigasz. Ebből a károsultak már nem ják vissza könnyelmű módon oda adott pénzüket. A t. főpincérek igazán jobban vigyázhatnának nehezen szerzett garasaikra. Uglátszik, a főpincérek nem tudják, hogy van egy miniszteri rendelet, amely az óvadék ügyet szabályozza és igen pontosan megmondja, mennyit lehet óvadéknak adni.

Az egyik ilyen gründoló, ki természetesen egy garas nélkül fogott „nagyszerű” tervének megvalósításához és a kényelmes „kft” formát választotta, hogy mások adjanak a höz pénzt, egyik sörgyártól egy egész tekintélyes összeget kapott „kölesön”. A budapesti kávéosok a sörgyár anyagi támogatását érthetetlennek tartják. — Régen fennálló üzlettulajdonosoknak, hogyha némi kölesönre szorulnak, azt mondják a sörgyárban, hogy ők sört gyártanak és banküzlettel nem foglalkoznak. Hogy lehet az, hogy ilyen kétes vállalkozáshoz mégis adnak készpénz-kölesönt? A kávéosok

nak, de a vendéglősöknek is az az álláspontjuk, hogy a sörgyáraknak üzleti és etikai szempontok miatt az ilyen sötét alakok vállalkozásának anyagi támogatásától magukat távol kellene tartaniok. Mert ha a sörgyár mer ilyen gründolásra fedezetlen kölcsönt adni, akkor miért ne adjanak a főpincérek is túlzott magas óvadékokat?

Meddig javítható sűrített musttal a bor?

A bortörvény 5. §-a szerint a must vagy a seprőjéről még le nem fejtett bor sűrített musttal feljavítható a következő év januárjának végéig, de ezt az illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelőségnek legalább 3 nappal előbb be kell jelenteni. A feljavítás csak annyira terjedhet, hogy a szesziók a kierjedés után a 12. térf.-%-ot meg ne haladja, illetve a feljavítás mérve 3 térf.-% szesznövekedésnél nagyobb nem lehet. Ha ennél nagyobb mérvű feljavításról van szó, akkor azt a földművelésügyi minisztériumtól kell kérelmezni. Tehát igenis most is vásárolható sűrített must, de a feljavítást be kell előzetesen jelenteni. Egy-egy szeszfok emelkedése kb. 3% liter sűrített must kell, vagyis 100 liter újbórhoz legfeljebb 10%—11 liter sűrített mustot szabad hozzáadni.

Meghívó.

A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete meghívja tagjait a f. é. február hó 25-én délután 4 órakor a II., Margit-körút 24. szám alatti Jentner-féle vendéglő külön helyiségében tartandó XI. évi rendes közgyűlésre. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóság évi jelentésének ismertetése. 3. Zárzámadások bemutatása. 4. A számvizsgálóbizottság jelentése. 5. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában. 6. A költségeloirányzat megállapítása. 7. Esetleg tisztikar választás. 8. Indítványok tárgyalása.

Az egyesület zárzámadása szerint 1937. évi december 31-én a következő készpénzvagyonnal rendelkezett:

Pesti Első Hazai Takarékpénztárnál betéti könyvben	P 3.475.82
Belvárosi Takarékpénztárnál folyószámlán	P 1.316.—
Postatakarékpénztárnál folyószámlán	P 385.66
Kézipénztárban	P 34.99
Összesen: P	5.212.47

Gyászrovat.

Özv. *Milperc* Sándorné óbuda vendéglős, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesület tagja, e hó 8-án elhunyt. Február 10-én nagy részvétellel helyezték örök nyugalomba az Újköztemetőben.

Köhler Sámuel felsőöri kávé mult hóban 68 éves korában hosszabb szenvedés után Felsőöron elhunyt.

Id. *Verhánovits* István budafoki vendéglős, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesületének tagja, e hó 9-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetésén a kiterjedt rokonságán kívül, igen sok barátja és tisztelője vett részt, a Budafoki Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata pedig zászlóval testületileg kísérte utolsó útjára agilis tagját.

Özv. *Pösch* Jánosné, szül. Seybold Mária, volt pinkamindszenti vendéglős, mult hó 14-én rövid szenvedés után Szombathelyen elhalálozott.

Németh Sándor budapesti vendéglős, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesületének tagja, e hó 11-én 48 éves korában elhunyt.

Schweizer Károly volt szállodás, vitéz Kászonyi Ferenc békéscsabai vendéglős édesapja e hó 12-én 78 éves korában Békéscsabán elhunyt.

Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk lapunk mai számában, a 8. oldalon megjelent **Herezeg és Fodor** 50 éve fennálló női konfekciós cég hirdetésére. Ha olcsón és izléselesen akar öltözködni és legdivatosabb báli ruhát beszerezni, úgy feltétlenül keresse fel a fenti céget.

Nagyforgalmú koresma eladó. 17 ezer lakosú megyei városban, főútvonalon, saroképület, berendezéssel és felszereléssel szabadkézből eladó. — Bővebbet a tulajdonosnál *Kisújszállás*, Király-u. 51. *Mészáros Kálmán*. **Keresek bérbe vagy megvételre.** Vendéglőt, kantint ipari vidéken leszámolásra is bármilyen vendéglátó üzemet azonnalra keres *Saly Lajos* szaképzett vendéglős *Déaványa*, Kossuth L. u. 50.

Bérbe, ill. eladná vendéglőjét özv. Király Józsefné, Hatvan, főtérenél. 7. helység. Háromszobás lakás és összes mellékkeliséggel. Tehermentes. Közvetítőt díjazok.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi..	—12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiatalkoruk szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Éneklés, lármázás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Kutyákat behozni tilos	—25
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI, Csengery ucca 51. I. e. 7.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmai paré-
keit képviselő
szaklap

BORPIAC

Az elmúlt héten megemlítésre méltó változások a borpiacon nem fordultak elő. Az árak változatlanok. Termelők véleménye szerint a jövő hónapban az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel, nagyobb vásárlások fognak bekövetkezni és a borpiac meg fog élenkülönni.

Nagyban folyik a barackpálínka-hamisítás.

A Magyarországon termelt égetett szeszestitalok közül néhány év előtt mint primadonna hírtelen kiugrott a barackpálínka. A windsor hercek budapesti látogatásai alkalmával népszerűsítette ezt a finom, aromás magyar italt. Ez a kitűnő magyar specialitás főleg a windsori hercegek körzönheti világhírnevét és nagy terjedtségét az egész világban. Dívatba jött a „barack“, de nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is és ma már a legegészségszerűbb szállodákban, kávéházakban és mulatókban is ott találjuk a magyar különlegességet: a „barackot“.

A barackpálínka exportja így örvedetesen emelkedik évről évre. A nagy kereslet és a gyenge baracktermés által csak korlátozott mennyiségben termelt barackpálínka megindította a hamisítást, mely nagyban folyik mindenfelé az országban. Ma már barackpálínka néven drága pénzért olyan öszezottat vászított hamisítványokat szolgálnak fel némely helyen, hogy ez a barackpálínka jó hírnevét hamarosan teljesen le fogja rontani. Ezt pedig mindenképpen meg kell akadályozni. Ugy értesülünk rövidesen barackpálínka razzia lesz. Tehát csak megbízható cégtől vásároljunk ilyen pálinkát.

Mégis érdemes!

Lapunk útján még az elmúlt évben értesültek olvasóink, hogy egy komoly textilgyári cég előfizetőinket *gyári áron szolgálja ki*. Kívánságra alantii cég utazója mintakollekciót *fehér és színes abroszokból, mindenféle vászon-árúkról bemutat*. Vevők tehát bizalommal forduljanak: *Blau és Engel céghez, V. gr. Tisza István-u. 11. sz.*

Tizennégyen buktak meg a vendéglői mestervizsgán.

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara területén az elmúlt évben és pedig 1937 január 15-től 1938 január 14-ig 123-an jelentkeztek a vendéglős mestervizsgára, ebből 14 elégtelen eredménnyel vizsgáztott.

Látszólag ez egy szép eredmény.

azonban nem szabad elfelejteni, hogy az első évben a bizottságok nem vettek olyan szigorúan a szakmai felkészültséget és legtöbb esetben a méltányosság volt irányadó. Ezentúl a mestervizsgáló bizottságok már szigorúbban fognak vizsgáztatni s különösen nagy súlyt fognak fektetni arra, hogy a vizsgázók a berkezelésben rendelkeznek-e a feltétlen szükséges szakismerettel.

ÜZLETI HIREK

Budapest. Balogh Károly, aki mintegy 16 évig Gundel éttermekben működött, megvette a VIII. Koszoru uca 24. (Magdolna uca sarok) szám alatti Panász-féle vendéglőt és azt átalakítva és újonnan berendezve ünnepélyesen megnyitotta.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Heves. T. Miklós, E. Ferenc, N. János, N. Lajos előfizetésük f. év április végéig van rendezve. B. Géza. Előfizetése lejár f. év július 30-án. Cs. János. Hátralék befolyt.

Gyoma. Sch Károly, W. Albert előfizetésük lejár július 30-án.

G. Gyula, Gyoma. Kívánságára befizetőlapot küldtünk.

Turkeve. K. Vilmosné, Cz. Andor, R. Sándor, F. Zsuzsanna, Sz. Ferenc előfizetésük f. év április végéig van rendezve. — L. N. Imre. Előfizetése július végéig van kiegyenlítve.

Cs. István, Karcag. A kért januári lapellendányokat elküldtük, valamint a postabefizetőlapot is, az előfizetési díj beküldésére.

J. Géza, Hajdúszoboszló. Kívánságára az előfizetési díj beküldésére a postabefizetőlapot elküldtük.

Nádudvar. B. Lajos és F. Ödön a fizetett összeggel előfizetésük f. év április hó végéig van rendezve.

Püspökladány. Sz. Márton, L. Gyula, K. Jakab előfizetésük április hó végéig rendezve. — R. Imre. Lapját megkaptuk, kívánságának ezúton teszünk eleget és közöljük, hogy előfizetése f. év július hó végéig van rendezve.

P. Sándor, Debrecen. Július hó végéig előfizetése rendben van.

Kisújszállás. Sz. István, M. Kálmán és N. József előfizetésük április végéig, G. János és K. József pedig július 30-ig van rendezve.

Déaványa. Sz. Géza, Sz. József, G. Sz. Sándor, S. Lajos, L. Zsigmond és W. Mór előfizetésük április végén, M. Lajosnak pedig július végén jár le.

Többeknek. Asztaltársasági (spór-

egyleti) alapszabályok kiadóhivatallunkban kaphatók, de míg azok jóváhagyása nincs biztosítva — ami rövidesen megtörténik — ajánljuk a benyújtással várni.

SZÉKELY MÁRTON

BUDAPEST, VIII, József krt 36.

bornagykereskedő

Telefon: 338-732.

Kispest: Üllői út 85. Tel.: 146-930.

Ajánlja uradalmi fajborait.

50 ÉVE ISMERIK ÉS ELISMERIK

Hercegei Tóbor
BUDAPEST VII. THÖKÖLY ÚT 24.

textil- és divatházat

Ifj. Grünwald Mór

IV, Ferenc József rakpart 6.

Telefonszám: 184-339.

Üveg és porcellán

TÖRLEY
PEZSCÓ

VILÁGPURITÁS

elnevezés alatt a kitűnően bevált új poloskairtószer került forgalomba, amely minden elődsí férget és poloskát radikálisan elpusztít.

Ennek az új szernek használata avval az előnyvel jár, hogy minden házi-asszony könnyűszerrel végezheti az irást. Az eredmény tökéletes, nem piszkít, nem büzik, nem hagy semmiféle foltot maga után, nem ártalmas az emberek egészségére és a berendezési tárgyakra. Kapható minden jobb háztartási üzletben kimérve és I, 1/2 és 1/4 literes palackokban is.

Megrendeléseket postán eszközöl a VILÁGPURITÁS gyár és vezérképviselője VAC, Szent István tér 12. sz.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.

Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.